

**Koncepcja funkcjonowania i rozwoju
Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego
im. Lecha Wierusza w Świebodzinie
2014-2019**

„Nadrzędną ideą szkoły jest dobro dzieci i młodzieży, a jej głównym celem (...) zapewnienie uczniom możliwości pełnego rozwoju intelektualnego i fizycznego w warunkach poszanowania ich godności oraz wolności światopoglądowej i wyznaniowej”

(Idee zawarte w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka
i Konwencji Praw Dziecka)

Spis treści

I CZĘŚĆ OPISOWA KONCEPCJI ROZWOJU I PRACY SZKOŁY	3
WSTĘP	3
II. CZĘŚĆ ANALITYCZNA KONCEPCJI FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU PRACY SZKOŁY	4
WIZJA.....	4
MISJA.....	4
ANALIZA SWOT	5
MODEL ABSOLWENTA SOSW W ŚWIEBODZINIE	6
KONCEPCJA FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU SPECJALNEGO OŚRODKA SZKOLNO-WYCHOWAWCZEGO W ŚWIEBODZINIE NA LATA 2014 – 2019	7
I. KSZTAŁCENIE	8
II. OPIEKA I WYCHOWANIE	9
III. ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE	11
IV. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI, ŚRODOWISKIEM LOKALNYM I PROMOCJA SZKOŁY	14
ZAKOŃCZENIE	16

I CZĘŚĆ OPISOWA KONCEPCJI ROZWOJU I PRACY SZKOŁY

WSTĘP

Niniejszy dokument stanowi koncepcję pracy i rozwoju SOSW na najbliższe lata.

W założeniu nie jest to forma kompletna i zamknięta. Uświadamia jednak szeroko pojętemu środowisku skupionemu wokół szkoły, że przy zaangażowaniu wszystkich podmiotów możliwe jest tworzenie naszej wspólnej przyszłości. Planowane zmiany nie mogą wynikać z przypadku, lecz winny stanowić efekt skutecznego planowania i świadomych zamierzeń. W związku z tym powinny być oparte na szerokiej pracy diagnostycznej i współdziałaniu wszystkich podmiotów, którymi są uczniowie, rodzice i nauczyciele. Przedstawiona koncepcja niewątpliwie wymagać będzie uzupełnienia, monitorowania i weryfikacji. Opracowanie koncepcji pracy szkoły to wiele wspólnych działań, takich jak: spotkanie przedstawicieli społeczności szkoły i przyjęcie misji szkoły, prace w zespołach nauczycieli, spotkania dyrektora z Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim oraz opracowanie projektu przez grupę nauczycieli i przyjęcie przez Radę Pedagogiczną.

W 50-letniej historii szkoły opuściło jej mury wielu absolwentów, którzy świetnie radzą sobie w życiu i pracy zawodowej. Wielu z nich związało swój los ze Świebodzinem, dzięki czemu możemy śledzić ich losy.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Świebodzinie jest szkołą, która w całej swojej historii „walczy” o swoje miejsce w rzędzie miejskich szkół.

Ośrodek ma złożoną strukturę, w jego skład wchodzi: Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka, Publiczne Przedszkole Specjalne, Publiczne Przedszkole Specjalne dla dzieci z autyzmem, Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna, Publiczne Gimnazjum Specjalne, Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna (kucharz, tapicer, stolarz, piekarz, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, mechanik pojazdów samochodowych), Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy, Zespoły Rewalidacyjno-Wychowawcze w DPS Toporów, Grupy wychowawcze (internat), Szkoła przyszpitalna „LORO”, Stowarzyszenie „Świebodziński Parasol Nadziei”.

II. CZĘŚĆ ANALITYCZNA KONCEPCJI FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU PRACY SZKOŁY

Opracowanie koncepcji rozpoczęto od analizy aktualnych aktów prawnych związanych ze szkolnictwem specjalnym oraz zgromadzenia wszystkich niezbędnych informacji dotyczących szkoły oraz jej środowiska. Wzięto pod uwagę również wizję, misję, model absolwenta, kilkuletnie doświadczenie dyrektora w zarządzaniu szkołą oraz przeprowadzono analizę SWOT, co przedstawiono poniżej.

WIZJA

- Szkoła znana jest w regionie.
- Uczniowie aktywnie uczestniczą w życiu społeczno - kulturalnym środowiska lokalnego.
- Szkoła jest otwarta dla wszystkich dzieci niepełnosprawnych.
- Szkoła gwarantuje uczniom efektywne spędzanie wolnego czasu.
- Kadra szkoły jest wszechstronnie wykształcona i nastawiona na dalszy rozwój.
- Wychowankowie przejawiają społecznie akceptowane zachowania.
- Otoczenie szkoły kształtowane jest tak, aby sprzyjało wszechstronnemu rozwojowi podopiecznych.
- Szkoła współpracuje z instytucjami pozarządowymi i ośrodkami zajmującymi się osobami niepełnosprawnymi.

MISJA

Misją szkoły, poza celami określonymi ustawą oraz przepisami wydanymi na jej podstawie, jest w szczególności przygotowanie do życia w integracji ze społeczeństwem poprzez:

1. Osiągnięcie możliwie wszechstronnego rozwoju uczniów w dostępnym im zakresie, za pomocą dostępnych metod.
2. Przygotowanie do zawodu.
3. Nauczanie zaradności i umiejętności współżycia w grupie rówieśniczej, rodzinie i społeczeństwie.
4. Rozwijanie sprawności ruchowej i manualnej.
5. Wdrażanie do przestrzegania zasad higieny i bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych.
6. Kształtowanie korzystnych społecznie cech osobowości oraz postaw wobec pracy.
7. Przygotowanie do pracy zawodowej.
8. Uzyskiwanie niezależności od innych osób w funkcjonowaniu w życiu codziennym.
9. Nauczanie korzystania z różnorodnych form kulturalnego spędzania czasu wolnego u dzieci i młodzieży.

10. Zaspokajanie różnorodnych potrzeb uczniów: poznania, bezpieczeństwa, przyjaźni, uznania.
11. Chronienie ich przed negatywnymi wpływami środowiska społecznego (działania profilaktyczne).

ANALIZA SWOT (Strength, Weaknesses, Opportunites, Threats)

Silne strony - uwarunkowania zewnętrzne służące rozwojowi SOSW	Słabe strony - uwarunkowania wewnętrzne ograniczające rozwój SOSW
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykwalifikowana, profesjonalna kadra pedagogiczna (podnosząca swoje kwalifikacje). 2. Długoletnia tradycja szkoły w środowisku. 3. Prowadzenie wewnątrzszkolnych badań w różnych obszarach działalności szkoły (wewnętrzna analiza wyników egzaminów zewnętrznych). 4. Sukcesy uczniów w konkursach pozaszkolnych. 5. Coraz lepsza opinia szkoły w środowisku. 6. Praca z uczniem mającym trudności w nauce lub problemy wychowawcze, wszechstronna pomoc wychowankom / pedagog, logopeda, różnego rodzaju terapie, gimnastyka korekcyjna, zajęcia wyrównawcze, nauczanie indywidualne i rewalidacja, świetlica/. 7. Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych i rzeczowych na poprawę bazy lokalowej i dydaktycznej. 8. Duża różnorodność form zagospodarowania czasu wolnego w grupach wychowawczych. 9. Dobra baza techniczna i dydaktyczna 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zróżnicowany stopień zaangażowania nauczycieli. 2. Współpraca z rodzicami, zróżnicowane środowisko rodzinne wychowanków /w tym materialnie/, słaba aktywność wielu rodziców/ prawnych opiekunów w wychowaniu swoich dzieci. 3. Zewnętrzny wygląd budynku szkolnego – elewacja. 4. Brak boiska sportowego. 5. Niskie nakłady na wyposażenie jednostek w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne.
Szanse - okoliczności zewnętrzne sprzyjające rozwojowi SOSW	Zagrożenia - okoliczności zewnętrzne nie sprzyjające rozwojowi SOSW
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pozyskiwanie środków finansowych z zewnętrznych źródeł. 2. Dostęp do środków unijnych. 3. Współpraca z organem prowadzącym 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzieci i młodzież narażone na przenikanie złych wzorców – zagrożenia uzależnieniem. 2. Skłonność osób upośledzonych

w dziedzinie oświaty. 4. Szeroka współpraca z PPP. 5. Interesująca oferta edukacyjna.	do naśladowania. 3. Niekorzystna tendencja demograficzna. 4. Spadek średniej liczebności uczniów w oddziałach (szczególnie w szkołach podstawowych i gimnazjach). 5. Edukacja włączająca dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
---	---

MODEL ABSOLWENTA SOSW W ŚWIEBODZINIE

- Opanował podstawowe wiadomości i umiejętności w zakresie edukacji określone w podstawie programowej.
- Potrafi korzystać z informacji niezbędnych do dalszej nauki na poszczególnych etapach edukacji.
- Potrafi w elementarnym zakresie wykorzystać zdobytą wiedzę i umiejętności w życiu codziennym.
- Świadomie dąży do usprawnienia swojego warsztatu pracy.
- Posiada niezależność życiową w zakresie zaspakajania podstawowych potrzeb życiowych.
- Pracuje nad słabymi i mocnymi stronami swojego charakteru.
- Uczestniczy w życiu społecznym i w sposób kulturalny wyraża swoje potrzeby i opinie.
- Jest zaradny w życiu codziennym, odpowiednio do swojego poziomu sprawności i umiejętności oraz ma poczucie wartości.
- Potrafi dokonywać właściwych wyborów i hierarchizacji wartości w różnych sytuacjach życiowych.
- Wie gdzie i jak poszukiwać pracy, zna sposoby dopełniania formalności związanych z zatrudnieniem.
- Jest wrażliwy na piękno i z troską o ochronę przyrody.
- Dbą o swój wygląd i higienę osobistą.
- Umiejętnie spędza czas wolny.

Z części analitycznej (analizy czynnikowej) jednoznacznie wynika, jakie priorytety (główne kierunki) należy zawrzeć w koncepcji funkcjonowania i rozwoju, aby zrealizować „wizję” placówki na najbliższe pięć lat. Istotnym czynnikiem powinna być informacja w czym zachować ciągłość, co wzbogacić, co udoskonalić, a co rozwinąć.

**KONCEPCJA FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU SPECJALNEGO OŚRODKA
SZKOLNO-WYCHOWAWCZEGO W ŚWIEBODZINIE NA LATA
2014 – 2019**

Koncepcja rozwoju i pracy szkoły w latach 2014-2019 uwzględnia podejście systemowe – gdyż całość jest czymś więcej niż sumą części, i systematyzuje szkolne działania wg nowoczesnych zasad zarządzania strategicznego, gdyż szkoła jest organizacją zróżnicowaną wewnątrz.

Interdyscyplinarne postrzeganie szkoły daje możliwość lepszego zrozumienia zmian zachodzących w świecie. Trudno dziś analizować istotne zjawiska edukacyjne przez pryzmat wyodrębnionego konkretnego zdarzenia czy dyscypliny.

Synteza wszystkich obszarów i kontekstów jest dopiero mechanizmem pozwalającym na uzyskanie nowej jakości. Organizacja powinna być tak różnorodna jak otoczenie, w którym funkcjonuje.

Koncepcja powstała na podstawie:

1. Aktualnych przepisów prawa oświatowego:

- Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.
- Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela Dz. U. z 2006 r, nr 97, poz. 674 ze zm.
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenia Ministra Edukacji i Sportu z dnia 31 stycznia 2002 r. w sprawie ramowych statutów szkół publicznych (z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

2. Statutu szkoły.

3. Kwalifikacji zawodowych, umiejętności pracowników merytorycznych.

4. Bazy lokalowej oraz jej wyposażenia.

5. Misji i wizji placówki.

6. Analizy SWOT.

7. Kilkuletniego doświadczenia dyrektora w prowadzeniu i zarządzaniu SOSW.

8. Analizy potrzeb klientów szkoły.

9. Wniosków z przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej.

10. Strategii rozwoju państwa, województwa, powiatu.

11. Rozmów przeprowadzonych z nauczycielami i pracownikami szkoły.

Zebrany w wyniku powyżej analizy materiał stanowił podstawę do wyłonienia priorytetowych obszarów funkcjonowania ośrodka. Są to:

- I. **Kształcenie**
- II. **Opieka i wychowanie**
- III. **Organizacja i zarządzanie**
- IV. **Współpraca z rodzicami, środowiskiem lokalnym i promocja szkoły**

I. KSZTAŁCENIE

Nadrzędnym celem pracy edukacyjnej jest dążenie do wszechstronnego rozwoju ucznia. Zadaniem szkoły, takiej jak ta, jest wyposażenie go w wiedzę, kompetencje i umiejętności społeczne, by stał się odpowiedzialnym, kreatywnym, wrażliwym członkiem społeczności, w której funkcjonuje, aby potrafił dostosować się (mimo swojej niepełnosprawności) do zmieniającej się rzeczywistości.

Celem jest także ukształtowanie szkoły, aby była „nastawiona na ucznia niepełnosprawnego”, aby wspierała i wzbogacała pomoc psychologiczno-pedagogiczną, aby tworzyła „społeczność dydaktyczną” ze specyficznej grupy dzieci. Aby ten cel osiągnąć należy w dalszym ciągu zapewnić jak najlepszy poziom procesu dydaktycznego, stwarzając każdemu uczniowi szansę rozwoju na miarę jego możliwości psychofizycznych, z wykorzystaniem zaleceń PPP i dostosowaniem podstawy programowej do możliwości każdego ucznia.

Zostanie wypracowany i wdrożony szkolny zestaw programów nauczania gwarantujący realizację nowej podstawy programowej, uwzględniający możliwości, potrzeby i aspiracje ucznia niepełnosprawnego na wszystkich etapach edukacji. Wybierając program nauczania nauczyciele dokonują jego analizy pod kątem spójności z podstawą programową, biorąc pod uwagę potrzeby uczniów. Realizacja podstawy jest monitorowana.

Nauczyciele będą inspirowani do doskonalenia metod nauczania, poszukiwania nowych i doskonalenia już przyjętych po to, aby dziecko niepełnosprawne miało zaspokojone wszystkie swoje potrzeby i osiągało jak najwyższe wyniki na miarę swoich możliwości oraz zwiększało poczucie własnej wartości i budowało wiarę we własne siły. Nauczyciele będą również motywowani do stosowania aktywnych metod nauczania.

Nauczyciele będą zachęceni do wykorzystywania różnych, ciekawych form pracy m.in. organizowania zajęć terenowych, realizowania projektów edukacyjnych, przeprowadzenia zajęć w szkołach i przedszkolach publicznych.

Wewnątrzszkolny system oceniania będzie doskonalony i konsekwentnie nadzorowany tak, aby dostarczał uczniom i ich rodzicom wiedzy na temat postępów

w nauce, motywował do nauki i stymulował ich rozwój. W dalszym ciągu będzie rozwijany system monitorowania frekwencji i kontroli postępów w nauce.

Kontynuowane będzie badanie i analizowanie wyników egzaminów zewnętrznych w celu umożliwienia uczniom osiągnięcia jak najwyższych efektów, w oparciu o ewaluację wewnętrzną wyników egzaminów gimnazjalnych i zawodowych, ponieważ nie ma analizy wyników egzaminów szkół specjalnych.

Sposobem realizacji takich założeń będą **próbne egzaminy** przeprowadzane przynajmniej raz w roku na każdym etapie edukacji. W ramach egzaminów próbnych każdy uczeń w całym cyklu kształcenia przystępuje obowiązkowo do dwóch prób.

Będą, jak dotychczas, stwarzane warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów poprzez poszerzanie oferty edukacyjnej szkoły.

Uczniowie, jak dotychczas, będą mieli możliwość udziału w różnorodnych zajęciach pozalekcyjnych w formie dotąd przyjętej tzn. kół zainteresowań, zajęć tematycznych oraz udział w ogólnopolskich, powiatowych, szkolnych konkursach i zawodach sportowych, również organizowanych przez szkoły masowe.

W celu zwiększenia motywacji uczniów do nauki bardziej i skuteczniej eksponowane będą postępy i osiągnięcia edukacyjne uczniów poprzez prezentowanie dyplomów i nagród na korytarzach szkoły oraz stronie internetowej Ośrodka.

Dla uczniów zainteresowanych kształceniem zawodowym, przygotowana zostanie oferta, która z jednej strony pozwoli przyciągnąć do szkoły uczniów z innych Ośrodków, z drugiej zaś strony przygotowuje absolwenta do skutecznej rywalizacji na rynku pracy.

W dalszym ciągu ulepszana będzie, poprzez ciągłe monitorowanie, organizacja pomocy psychologiczno - pedagogicznej, która jest statutową działalnością ośrodka, poprzez ulepszanie tworzonych IPETÓW i stosowanie odpowiednich form i metod pracy z uczniem.

Niezbędnym warunkiem osiągnięcia zamierzeń w tym obszarze będzie praca zespołowa wszystkich nauczycieli i wsparcie organu prowadzącego szkołę.

II. OPIEKA I WYCHOWANIE

Wychowanie to jeden z filarów szkoły. Obok kształcenia to właśnie wychowanie i opieka wymagają od całej społeczności szkolnej podejścia pełnego poświęcenia.

W najbliższych latach, mając na uwadze doświadczenia w zakresie opieki i wychowania, tworzona będzie szkoła jeszcze bardziej przyjazna, samorządna i demokratyczna. W związku z tym, że od 2013 roku szkoła mieści się w jednym

budynku, będzie również bezpieczniejsza i wspólnie tworzona. Sytuacja stwarza okazję do organizowania szkoły, w której każdy będzie czuł się współgospodarzem, szkoły bez agresji i zagrożeń społecznych oferująca alternatywę wobec innych pokus.

Działania w zakresie wychowania będą wynikały z Programu Wychowawczego i Profilaktyki, który będzie ewaluowany i dostosowywany do potrzeb naszych uczniów i wychowanków.

Zadania zawarte w szkolnych programach będą realizowane w coraz szerszym współdziałaniu z rodzicami oraz z uwzględnieniem ich opinii.

Wprowadzony **Kodeks Zasad i Konsekwencji** będzie modyfikowany i aktualizowany.

Wiele uwagi poświęcone zostanie zapewnieniu bezpieczeństwa na terenie szkoły, tak aby budynek i teren szkoły były zawsze bezpieczne dla przebywających w nim uczniów i nauczycieli, a praca organizowana była zgodnie z przepisami prawa.

Szczególnie egzekwowane będzie sumienne wywiązywanie się z obowiązku zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa podczas zajęć szkolnych, przerw, wyjść i wyjazdów poza teren szkoły.

Dzieci będą miały zapewnioną opiekę w świetlicy w godzinach zgodnych z oczekiwaniami rodziców.

Aby zapewnić w szkole wzrost poczucia bezpieczeństwa zaplanowano:

- czuwanie nad bezpieczeństwem uczniów podczas dowozu i oczekiwania na autobus,
- traktowanie priorytetowo doskonalenia nauczycieli w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom,
- rozbudowywanie, we współpracy z zespołem pedagogów i psychologów, systemu pomocy psychologiczno - pedagogicznej kierowanej do uczniów, rodziców i nauczycieli,
- dbanie o wypracowanie tradycji szkolnych,
- podejmowanie działań mających na celu organizację uczniom i wychowankom czasu wolnego (zajęcia sportowe, wyjazdy na basen, opłacanie ze środków własnych koncertów, wyjść do kina).

Ośrodek prowadzi grupy wychowawcze („internat”) i w związku z tym pojęcie opieki nabiera tu dużego znaczenia. Dzieci i młodzież szkolna, (często legitymująca się już dowodem osobistym), musi przystosować się do obowiązujących regulaminów i procedur. Dużego znaczenia nabiera tutaj pojęcie samorządności młodzieży.

Opracowane zostaną jasne reguły i zasady, wskazujące bezwzględne zakazy i nakazy, akceptowane przez wszystkie strony (uczniów, rodziców i nauczycieli). Będzie miało to wpływ na poczucie odpowiedzialności za własne działania uczniów.

Nauczyciele wychowawcy motywowani będą do permanentnego poszerzania i uatrakcyjniania zajęć w grupach wychowawczych.

Jak do tej pory zapewniana będzie pomoc wychowankom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej poprzez organizowania dożywiania, zakupu odzieży, przyborów szkolnych. W związku z tym kontynuowany będzie udział w programie „**Owoce w szkole**”, którego celem jest **trwała zmiana nawyków żywieniowych dzieci** poprzez **zwiększenie udziału owoców i warzyw** w ich codziennej diecie oraz **propagowanie zdrowego stylu życia** poprzez działania towarzyszące o charakterze edukacyjnym

Kontynuowana i doskonalona będzie współpraca z instytucjami wspierającymi działalność opiekuńczo-wychowawczą Ośrodka, tj.:

- Ośrodkami Pomocy Społecznej,
- Domem Dziecka,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- Policją,
- Kuratorami Sądowymi,
- ZUS-em,
- Klubem kibiców „Falubaz”,
- Asystentami Rodziny.

W najbliższych latach prowadzone będą badania losów absolwentów SOSW. Stwarza to możliwość przygotowania uczniów do dalszej edukacji i funkcjonowania na rynku pracy.

III. ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE

Kreatywność jest potrzebna do rozwiązywania problemów, projektowania sposobów działania w przyszłości, rozwiązywania konfliktów, upraszczania procedur, cięcia kosztów, zwiększania motywacji, projektowania nowych produktów i usług oraz kształtowania strategii. Trzeba wiedzieć, czego się chce oraz ustalić, jak się to osiągnie, a wreszcie działać. Kierunki wyznacza tak **kontrola zarządcza**, jak i **zarządzanie strategiczne**. To teza, która wyznaczać będzie organizację pracy placówki.

W szkole są 4 poziomy edukacyjne i 3 pokolenia nauczycielskie. Funkcjonują razem, aby się wzajemnie od siebie czegoś uczyć i nie ustawać w procesie ciągłego doskonalenia. Spodziewana organizacja zatem powinna być tak dobra, jak ludzie, którzy wchodzi w skład tej organizacji, ponieważ stanowi ich odzwierciedlenie.

Cykl życia SOSW jako organizacji jest potwierdzeniem elastyczności, nadążania za wymogami rynku, bacznej obserwacji procesów zachodzących w szkole i relacji ją

tworzących. Interesariusze nie obiecują, ale podejmują działania, analizują i wyciągają wnioski dla rozwoju. W szkole nie ma bowiem działań jednostronnych.

Zapewnione będzie funkcjonowanie szkoły zgodnie z obowiązującym prawem. Przepisy wewnątrzszkolne będą systematycznie aktualizowane zgodnie z obowiązującym stanem prawnym. Upowszechniana będzie znajomość prawa oświatowego i szkolnego oraz dostęp do przepisów prawnych.

Celem sprawowania nadzoru dyrektora będzie planowe i systematyczne diagnozowanie i ocenianie efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej nauczycieli, oraz monitorowanie rozwoju zawodowego nauczycieli, który przekładając się na wspomaganie rozwoju uczniów spowoduje wzrost atrakcyjności szkoły.

W organizacji pracy szkoły nadal uwzględniane będą założenia polityki oświatowej państwa, oraz organu prowadzącego szkołę.

Nadal prowadzona będzie polityka współpracy ze wszystkimi podmiotami działającymi na terenie szkoły, która polega na:

- demokratycznym kierowaniu zespołem nauczycielskim, które będzie się przejawiało w tworzeniu grup zadaniowych zarówno do realizacji zadań długofalowych, jak i okazjonalnych,
- przekazaniu części kompetencji kierowniczych na osoby funkcyjne (np. zastępcy dyrektora, „kierownika” internatu),
- określeniu systemu motywacyjnego oraz zaproszeniu do jego nowelizacji, jasnym określeniu kompetencji, zadań i obowiązków pracowników, oraz działań doradczych przedstawicieli rady pedagogicznej, pracowników i działających w szkole związków zawodowych.

Sprawowany będzie skuteczny nadzór pedagogiczny zgodnie z zapisami Rozporządzenia MEN z dnia 10 maja 2013 r. w formie:

- ewaluacji wewnętrznej,
- kontroli,
- wspomagania.

W związku z tym w szkole zatrudniana będzie kadra pedagogiczna, złożona z nauczycieli specjalistów, której kompetencje i rozwój zawodowy umożliwią pełną realizację zadań dydaktyczno - wychowawczych i opiekuńczych SOSW. W dalszym ciągu nauczyciele będą motywowani do zdobywania kolejnych stopni awansu zawodowego, planowania i prowadzenia wewnątrzszkolnego doskonalenia uwzględniającego potrzeby nauczycieli i szkoły oraz doskonalenia zewnętrznego. Nauczyciele tak ważnej w środowisku placówki, jak SOSW muszą doskonalić swoje umiejętności w różnych płaszczyznach działania szkoły, dostosowywać zabiegi rewalidacyjne i terapeutyczne do aktualnych potrzeb wychowanka.

Kolejnym ważnym zadaniem, które stoi przed dyrektorem, jako sprawnym i skutecznym przywódcą, jest dbanie o dobrą atmosferę, klimat panujący w placówce. Dobra i przyjazna atmosfera sprzyja pracy, innowacyjnym postawom nauczycieli oraz motywuje do twórczych poszukiwań, służy psychicznemu i fizycznemu zdrowiu, zwiększa wydajność pracy, która przejawia się poprzez wiele ważnych w szkole elementów, między innymi podejmowanie działań integrujących, umiejętne zarządzanie konfliktem oraz komunikacji.

W 2013 roku wszystkie szkoły ośrodka zostały przeniesione do jednego, wyremontowanego budynku. Mimo to planowanych jest jeszcze wiele działań:

- **Dokończenie malowania auli i stołówki.**
- **Ocieplenie budynku i wykonanie nowej elewacji.**
- **Wykonanie boiska.**
- **Ogrodzenie terenu wokół szkoły.**
- **W związku z utworzeniem oddziału przedszkolnego zorganizowanie placu zabaw przy szkole.**
- **Doposażenie gabinetów terapeutycznych w nowoczesne pomoce dydaktyczne i terapeutyczne do zajęć Wczesnego Wspomagania Rozwoju.**

Ośrodek posiada bardzo bogaty księgozbiór, jednak nowe metody pracy z dzieckiem upośledzonym wymagają wzbogacania księgozbioru o nowości czytelniczo-medialne.

Ponadto dla naszych absolwentów, zwłaszcza tych, którzy nie mają szans na pracę zarobkową, planowane jest utworzenie przy stowarzyszeniu „Świebodziński Parasol Nadziei” programu aktywności zawodowej dla niepełnosprawnych głębiej.

Dyrektor szkoły będzie, jak dotychczas, efektywnie gospodarować budżetem szkoły oraz dbać o jej majątek. Bardzo ważne jest zarządzanie finansami tak dużej jednostki, jak SOSW w Świebodzinie, w tym ściśle przestrzeganie wydatków w rozdziałach i paragrafach budżetowej klasyfikacji, racjonalne gospodarowanie środkami.

Dyrektor wraz z główną księgową jest nie tylko odtwórcą budżetu, ale i jego twórcą pod względem jakościowym i zadaniowym. Planowane jest, jak dotychczas, gromadzenie środków pozabudżetowych od sponsorów oraz ze środków unijnych poprzez pisanie projektów.

W dalszym ciągu pracownicy administracji i obsługi będą wspierani w należyтым wypełnianiu obowiązków za pomocą premii i nagród, ponieważ to sprawdzony sposób na ich zdyscyplinowanie i dyspozycyjność.

IV. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI, ŚRODOWISKIEM LOKALNYM I PROMOCJA SZKOŁY

Żeby rodzice chcieli ze szkołą współpracować, muszą znaleźć w niej odpowiedni klimat. Powinni czuć się potrzebni i ważni. Nie tylko wtedy, gdy potrzebna jest dodatkowa opieka w czasie wycieczki lub imprezy szkolnej. Nauczyciel nie może traktować rodziców jak swoich wychowanków. Rodzice muszą poczuć się prawdziwymi partnerami dyrektora i nauczycieli. Do grona pedagogicznego skierowane będą słowa: **„Nie pytaj, co rodzice mogą dać szkole, pomyśl, co szkoła może zrobić dla rodziców”**.

A może bardzo wiele. Przykładowe rozwiązania, które wydają się dość łatwe w realizacji to:

- kontynuowanie dobrej współpracy z rodzicami,
- podjęcie działania w celu zwiększenia ich zaangażowania we wszystkie obszary życia szkoły,
- wprowadzenie zwyczaju przyznawania tytułu „Przyjaciel szkoły” za wyjątkowe zaangażowanie w życie szkoły.

SOSW w Świebodzinie jest placówką w szczególny sposób starającą się pomóc rodzinie ucznia. Jego problemy rozpatrywane są w powiązaniu z funkcjonowaniem jego środowiska, zwłaszcza rodzinnego. Większość zaburzeń w funkcjonowaniu dziecka w szkole ma źródło w rodzinie. Rodzice często nie rozumieją potrzeb, przeżyć oraz trudności emocjonalnych dziecka upośledzonego umysłowo.

Dlatego potrzebna jest jak najszersza edukacja rodziców poprzez dostarczenie im przystępnej wiedzy o prawidłowościach i nieprawidłowościach funkcjonowania rodziny, w której jest dziecko niepełnosprawne. Wychodząc naprzeciw potrzebom w tej sferze **kontynuowana będzie sprawdzona już forma pomocy**, która cieszy się dużym zainteresowaniem, realizowana na terenie Ośrodka. Jest nią: **„Szkoła dla rodziców”** prowadzona przez pedagogów i psychologów zatrudnionych w placówce. Spotkania z rodzicami, których celem, jest poprawienie relacji **rodzic- dziecko; rodzic – nauczyciel** odbywać się będą w naszej placówce. „Szkoła dla Rodziców” i Wychowawców to ogólnopolski program rekomendowany przez MEN. Są to zajęcia skierowane do osób dorosłych, rodziców, nauczycieli i wychowawców oraz osób, którym zależy na porozumieniu się z innymi. Program ten ma na celu wspieranie umiejętności wychowawczych, jest propozycją pomocy w zrozumieniu swojej roli jako rodzica i wychowawcy, okazją do rozwoju umiejętności lepszego porozumiewania się, refleksji nad własną postawą wychowawczą, wymiany doświadczeń. To także nauka dialogu i kształtowania więzi między rodzicami opartych na wzajemnym szacunku

W ramach wsparcia rodziców będących uczestnikami programu **Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka i Rodziny** w pokonywaniu problemów związanych z niepełnosprawnością dziecka małego stworzona zostanie okazja do wyrażenia

i podzielenia się swoimi doświadczeniami na różnych etapach opiekowania się i wychowywania dziecka niepełnosprawnego. W tym też celu planowane jest utworzenie lub kontynuowanie:

- **Grupy wsparcia rodziców dzieci z niepełnosprawnością.**
- **Innowacji pedagogicznej: „Przeciwdziałanie zespołowi wypalania się sił u rodziców dziecka z niepełnosprawnością intelektualną”.**

Ponadto w celu większego dostępu dla wszystkich rodziców planowane jest zorganizowanie w ramach tzw. „godzin karcianych” **popołudniowych dyżurów** w formie konsultacji, które nie wymagają wcześniejszego umawiania się ze specjalistą.

Promocja placówki w środowisku lokalnym

Ważnym aspektem pracy szkoły jest otwarcie na kontakty ze środowiskiem lokalnym i realizowanie jego oczekiwań. Cenna jest dobra opinia środowiska lokalnego, jego pozytywny odbiór. Dlatego też kontynuowane będą następujące **działania**:

- organizowanie imprez lokalnych,
- kiermasze świąteczne,
- wspólne tworzenie ozdób świątecznych,
- publikowanie w prasie lokalnej artykułów na temat działalności szkoły,
- unowocześnianie strony internetowej,
- podtrzymywanie współpracy z lokalnymi mediami (gazetą „Dzień za dniem”, telewizją świebodzińską), na łamach których umieszczane byłyby informacje na temat działalności placówki oraz propagowana specjalistyczna wiedza z zakresu psychologii, pedagogiki, logopedii, rewalidacji, terapii.

W związku z tym, że środowisko lokalne jest nieodłącznym elementem pracy każdej placówki opiekuńczo – wychowawczej, poszerzona i ugruntowana zostanie współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, szczególnie z:

- Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Świebodzinie,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Świebodzinie,
- Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie,
- Zespołem Kuratorów Sądowych w Świebodzinie,
- Klubem Pracy w Świebodzinie,
- Wydziałem Zarządzania Kryzysowego w Starostwie,
- Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Nowym Dworku,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Świebodzinie,
- Policją w Świebodzinie,
- Sądem dla Nieletnich,
- Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze,
- Pracownią Testów Psychologicznych i Pedagogicznych w Gdańsku,

- Wojewódzkim Ośrodkiem Metodycznym w Gorzowie Wlkp.,
- Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej Górze,
- Zespołem Lekarzy Rodzinnych w Świebodzinie,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Świebodzinie,
- Kontynuacja współpracy z psychiatrą dziecięcym,
- Poradnią Specjalistyczną w Gorzowie Wlkp.

W celu promocji szkoły w nowym środowisku organizowany będzie festyn dla mieszkańców os. Żaków z udziałem wszystkich podmiotów współpracujących ze szkołą.

ZAKOŃCZENIE

Przedstawiona koncepcja funkcjonowania Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Świebodzinie nie wyczerpuje w pełni wszystkich planowanych działań, tak dużej i specyficznej jednostki. Wydaje się jednak, że ujęte zostały główne elementy jej rozwoju na najbliższe lata.

Warunkiem skutecznej pracy jest stałe i elastyczne dostosowanie do realiów. Organizacja szkoły dla przyszłości nie promuje działania jak w zegarku – takie działanie sprawdza się w środowisku znanym i stałym. W zmieniającym się, często nierozpoznanym, może oznaczać poważny kryzys, a zatem istotne jest wypracowywanie postaw otwartych na zmiany.

Będą podejmowane starania, aby szkoła specjalna funkcjonowała, jako nowoczesna placówka, w której podejmuje się wiele działań zgodnych z prawem oświatowym, uwzględniając potrzeby pracownika, a przede wszystkim niosąca pomoc tak, aby wszyscy jej "klienci" byli zadowoleni z oferty, jaką prezentujemy.

Kontynuowane będą prace nad skutecznością podejmowanych działań, aby przez swój profesjonalizm ośrodek wzbudzał w środowisku zaufanie i szacunek.